

Mjerna svojstva Skale stava prema sportskom klađenju

Capek, Karlo

Master's thesis / Diplomski rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Kinesiology / Sveučilište u Zagrebu, Kineziološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:117:775024>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International](#)/[Imenovanje-Nekomercijalno-Dijeli pod istim uvjetima 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-14**

Repository / Repozitorij:

[Repository of Faculty of Kinesiology, University of Zagreb - KIFoREP](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
KINEZIOLOŠKI FAKULTET

(Studij za stjecanje akademskog naziva:
magistar kineziologije)

Karlo Capek
Mjerna svojstva Skale stava
prema sportskom klađenju
(diplomski rad)

Mentor:
izv. prof. dr. sc. Petar Barbaros Tudor

Zagreb, rujan, 2019.

Mjerna svojstva Skale stava prema sportskom klađenju

Sažetak

Cilj ovoga rada je utvrditi mjerna svojstva Skale stava prema sportskom klađenju na uzorku odraslih osoba iz domaće populacije, odnosno iz Republike Hrvatske. Zagreb, Koprivnica, Garešnica, Bjelovar, Županja, Slavonski Brod, Osijek, Split, Šibenik samo su neki od gradova gdje su provedena istraživanja tj. podijeljeni upitnici građanima. Istraživanje je provedeno na 646 ispitanika od kojih je 411 muških (63,62%) i 235 (36,38%) ženskih ispitanika. Upitnik je napravljen od raznovrsnih pitanja koja su nam pomogla da što bolje razumijemo stav ljudi prema sportskom klađenju, također nam je bilo važno da saznamo njihove godine, zanimanja, stručnu spremu. Većina naših ispitanika je zaposleno dok manji broj ne radi, a uglavnom su ispitanici sa višom ili srednjom stručnom spremom. Ispitanici su u dobi od 21 do 72 godine; prosjek dobi je 35,8 godina uz standardnu devijaciju 10,4. U istraživanju je korištena Skala stava prema sportskom klađenju u verziji od 46 čestica. Na ovom uzorku pokazala se kao vrlo pouzdan mjerni instrument, s Cronbachovim alfa koeficijentom interne konzistencije veličine 0,95. Zaključak istraživanja je da bi se temeljem dobivenih rezultata skala mogla znatno skratiti, a da i dalje ima dobra metrijska svojstva. Sportsko klađenje je danas popularno kod svih dobnih skupina, kako kod adolescenata tako i kod starijih ljudi koji su u mirovini. Povećanjem broja ljudi koji odlazi u kladionicu proporcionalno raste i broj kladionica kojih je danas sve više i više.

Ključne riječi: stav prema sportskom klađenju, skala stava, mjerna svojstva

Measure characteristic of attitude Scale towards sports betting.

Abstract

Main goal of this master thesis is to determine measure characteristic of Attitude Scale towards sports betting. Sample contained adults from Republic of Croatia. Zagreb, Koprivnica, Garešnica, Bjelovar, Županja, Slavonski Brod, Osijek, Split, Sibenik are just some of the cities where respondents were conducted, that questionnaires were distributed to citizens.

Research contains 646 respondents, 411 male (63,62%) and 235 (36,38%) female respondents. The questionnaire was made of a variety of questions that helped us to better understand people's attitude towards sports betting, it was also important for us to learn about their years, professions, educational qualifications. Most of our respondents are employed while a small number are not working, and mostly are respondents with a high school diploma or university degree. Respondents are aged from 21 to 72 years old; average age is 35,8 years. Standard deviation is 10.4. In this research Attitude Scale towards sports betting was used in version of 46 particles. This research showed that this was highly reliable measuring instrument with Cronbach alfa coefficient internal consistency which sizes 0,95. Based on results ,conclusion of research is that scale could be reduced, but still supposed to have well metric properties. Today, sports betting is popular with all ages, both adolescents and the elderly who are retired. With the increase in the number of people who are betting, the number of bookmakers is increasing proportionately and today.

Keywords :attitude towards sports betting, attitude scale, measure characteristic

Sadržaj:

1. UVOD.....	1
2. CILJ RADA.....	3
3. METODE.....	3
3.2 Varijable.....	4
3.3 Metode obrade podataka	5
4. REZULTATI I RASPRAVA.....	5
4.1 Frekvencije odgovora na čestice Skale stava prema sportskom klađenju	5
4.2 Mjerna svojstva Skale stava prema sportskom klađenju	32
5. ZAKLJUČAK	34
6. LITERATURA.....	35
7. PRILOG.....	37

1. Uvod

Sportsko klađenje je predviđanje rezultata sportskih događaja. Klađenje možemo definirati kao aktivnost u kojoj se sudionicima pruža mogućnost stjecanja dobitka u novcu, stvarima, ili pravima pri čemu krajnji ishod ovisi o slučaju ili o nekom neizvjesnom događaju (Petry, 1999). Igre na sreću i klađenje su jedan od najstarijih oblika čovjekove zabave. Počeci te prakse sežu nešto prije 5000 godina i često su u vezi s magičnim praksama. Uz pomoć kocaka od kostiju u Egiptu se tražila buduća sreća (Koprek, 2013). Klađenje se ne odnosi samo isključivo na sport nego i na razne aktivnosti u svijetu glamura, glume zabave itd. No, ako se spomene klađenje prva asocijacija je sportsko klađenje. Sportsko klađenje je vrlo raširena i dostupna igra na sreću u Hrvatskoj (Ricijaš, Dodig Hundrić i Kranželić, 2015). Današnji nagli rast interesa za klađenjem rezultat je novostvorenog društva koji kroz razne aktivnosti i promidžbe potiče takvu vrstu aktivnosti (Glavak-Tkalić i Miletić 2012)

Kod nas u Hrvatskoj, postoji mnogo kladionica koje pružaju različite usluge klađenja, igre na sreću, kasino, live klađenja. Nakon što se promijenila zakonska regulativa, u Hrvatskoj je znatno narastao broj kladioničarskih kuća, posebno sportskih kladionica. To je dovelo do značajnog porasta broja ovisnika o igrama na sreću, kockanju i klađenju (Zoričić, Torre i Orešković, 2009).

Kako kažu Zoričić i suradnici (2009): „Kockanje i klađenje do prije nekoliko desetljeća percipirani su kao devijantna pojava rezervirana za osobe s margine društva, da bi s igrama na sreću preko široko društveno prihvaćene i marketinški promovirane djelatnosti prerasla u agresivnu industriju“.

U Republici Hrvatskoj je sve veća dostupnost igara na sreću, pa je velika popularnost sportskog klađenja. Poznato je da su za razvoj problema povezanih s kockanjem posebno ranjivi mladi, pri čemu dostupnost i pristupačnost igara te učestalost uključivanja u aktivnosti kockanja značajno doprinose razvoju štetnih posljedica (Dodig, Ricijaš i Rajić-Stojanović, 2014). Sociolozi drže da je igranje igara na sreću inherentno čovjeku te da su kockali i kockat će ljudi svih povijesnih razdoblja. Velik problem suvremenoga kockanja je nerazumna težnja za lakom zaradom. Igre na sreću kao svojevrsna „patologija nade“, donose nesreću na duge staze, i etički su nedvojbeno opasne. Igre na sreću, objedinjene zajedničkim nazivom kockanje, sve su popularnije u moderno doba, a broj igrača raste progresivno sa slabljenjem ekonomske moći ljudi (Itković i Prostran, 2009).

Napretkom tehnologije proširen je raspon modaliteta sportskog klađenja. Klađenje je moguće putem interneta na računalu ili putem aplikacija na tabletima i „pametnim“ telefonima. To ovu aktivnost čini dostupnom u bilo koje vrijeme i iz bilo kojeg prostora. Mogućnosti klađenja postale su neograničene (Kiš, 2016).

Za neke igrače klađenje postaje centar životnih interesa, zbog kockanja zapostavljaju posao, učenje i druge obveze, u slobodnom vremenu igra dominira nad drugim aktivnostima. Svakodnevno bavljenje igrom sve više smanjuje osobnu kontrolu, a umjesto zabave igra počinje vladati ljudima otvarajući put nastanku bolesti ovisnost (Itković i Prostran, 2009).

Igre na sreću postale su važan izvor prihoda kockarskoj mafiji, ali i državi. Utvrđeno je da na njih otpada oko 6% prosječnog nacionalnog dohotka većine zemalja. Kako je riječ o legalnoj industriji zabave, koja donosi novčanu dobit izraženu u milijunima eura godišnje, borba protiv ovisnosti o igrama na sreću i preventivne mjere znatno su otežane (Itković i Prostran, 2009)

Naime, prema rezultatima stranih istraživanja, mladići uglavnom češće kockaju od djevojaka i to mahom one vrste igara koje su opasnije za razvoj ozbiljnijih problema s kockanjem, pa ne čudi da muški rod predstavlja rizičan čimbenik za razvoj problematičnog kockanja (Derevensky i Gilbeau, 2015). Postotak adolescenata koji se klade danas sve više i više raste, oni se najčešće početku počinju kladiti s nekim članom obitelji (otac) što govori da je potrebna dodatna edukacija unutar same obitelji radi preventivskih mjera kako to daljnje klađenje ne bi prerاسlo u ovisnost (Vukšić, 2013). Klađenje kao ovisnost u ne zahtjeva unošenje u organizam različitih stvari i supstanca već je naglasak na vještinu, sreću i stav vezan uz novac koje kasnije može dovesti do različitih posljedica (Pejnović Franelić, 2013).

U radu Mihaele Kiš (2016) na uzorku iz domaće populacije, također je pokazano da mladi muškarci pokazuju veći interes za sportsko klađenje od ostalog dijela populacije. Istraživanja su dokazala da problem sa ozbiljnim kockanjem (tj., patološkim kockanjem) iznosi oko 1% u cijelom svijetu (Shaffer i Korn, 1999).

2. Cilj rada

U posljednjih dvadesetak godina na našim prostorima se znatno razvila industrija klađenja. Povećanjem broja ljudi koji odlaze u kladionice dovelo je i do povećanja broja osoba zbog koje tih aktivnosti ulaze u velike probleme. Poznavanje stava prema sportskom klađenju moglo bi pomoći u predviđanju rizičnog ponašanja, pa je stoga konstruirana Skala stava prema sportskom klađenju. Cilj ovog rada je utvrditi mjerna svojstva Skala stava prema sportskom klađenju na uzorku odraslih osoba iz domaće populacije

3. Metode

3.1 Uzorak ispitanika

Uzorak ovog istraživanja čini 411 (63,62%) muškaraca i 235 (36,38%) žena, ukupno 646 odraslih osoba s područja Republike Hrvatske. Ispitanici su u dobi od 21 do 72 godine; prosjek dobi je 35,8 godina uz standardnu devijaciju 10,4. U prikupljenom uzorku polovica ispitanika je u braku ili u zajednici a 43,5% su neoženjene ili neudate osobe. Mali je postotak svega 5,88% osoba koje su rastavljene (Tablica 1). Dominantan broj ispitanika, 66,72% je zaposlen dok manji postotak ispitanika ne radi 29,72%, ili su u mirovini 3,56% (Tablica 2). Kod ispitanika prevlada srednja stručna sprema, visoka ili viša stručna sprema, dok manji broj ispitanika 3,1% ima nižu stručnu spremu (Tablica 3).

Tablica 1. Bračni status osoba iz uzorka.

Bračni status:	Frekvencija	Postotak
Neoženjen/neudata	281	43,50%
U braku/zajednici	327	50,62%
Rastavljen(a)/udovac(ica)	38	5,88%

Tablica 2. Status zaposlenja osoba iz uzorka.

Zaposlenje:	Frekvencija	Postotak
Nezaposlen	192	29,72%
Zaposlen	431	66,72%
U mirovini	23	3,56%

Tablica 3. Stručna sprema kod osoba iz uzorka.

Stručna sprema:	Frekvencija	Postotak
Niža	20	3,09%
Srednja	318	49,22%
Visoka ili viša	304	47,05%

Podatak je nepoznat za 4 ispitanika.

Tablica 4. Broj djece kod osoba iz uzorka.

Broj djece:	Frekvencija	Postotak
Nema djece	296	45,82
1	106	16,41
2	163	25,23
3	67	10,37
4	13	2,01
5	1	0,15

U prikupljanju uzorka sudjelovali su studenti Kineziološkog fakulteta koji su u okviru predmeta Stavovi prema kineziološkim aktivnostima obavili ovo mjerenje u doba zimskih praznika u svojim mjestima stanovanja (u Zagrebu i izvan Zagreba). Podatke su prikupljali studenti, tako da je u uzorku više mladih i obrazovanih osoba od proporcije u općoj populaciji.

U uzorak su uvršteni samo ispitanici sa svim urednim rezultatima.

3.2 Varijable

U istraživanju je korištena Skala stava prema sportskom klađenju u verziji od 46 čestica s odgovorima na pet-stupanjskoj ljestvici. Skala je konstruirana na nastavi kolegija Stavovi prema kineziološkim aktivnostima akademske godine 2015./2016., pod vodstvom prof. dr. sc. Ksenija Bosnar. U primijenjenom upitniku registrirani su također i podaci o spolu, dobi, bračnom stanju, stručnoj spreml, zaposlenju i broju djece.

3.3 Metode obrade podataka

Za svaku pojedinu česticu određene su frekvencije odgovora i osnovni statistički parametri. Za daljnju obradu rezultati čestica su skalirani tako da viši rezultat uvijek znači pozitivniji stav prema sportskom klađenju. Za ukupni rezultat u skali, definiran jednostavnom sumacijom rezultata u česticama, određena je aritmetička sredina, standardna devijacija i proveden je Kolmogorov-Smirnovljev test odstupanja od normalne distribucije; valjanost skale provjerena je uvidom u svojstvene vrijednosti matrice korelacija čestica; pouzdanost je određena Cronbachovim alfa koeficijentom interne konzistencije. U obradi podataka korišten je programski paket Statistica 64.

4. Rezultati i rasprava

4.1 Frekvencije odgovora na čestice Skale stava prema sportskom klađenju.

U **Tablicama 5-50** nalaze se frekvencije odgovora za pojedine čestice Skale stava prema sportskom klađenju.

Tablica 5. Frekvencija i postotci odgovora na česticu “**Smatram da je klađenje zabavno i uzbudljivo**”.

<i>Čestica</i>	<i>Frekvencija</i>	<i>Postoci%</i>	<i>Kumulativni postoci%</i>
<i>Potpuno netočno</i>	<i>134</i>	<i>20,7</i>	<i>20,7</i>
<i>Uglavnom netočno</i>	<i>150</i>	<i>23,2</i>	<i>44,0</i>
<i>Nisam siguran</i>	<i>94</i>	<i>14,6</i>	<i>58,5</i>
<i>Uglavnom točno</i>	<i>176</i>	<i>27,2</i>	<i>85,8</i>
<i>Potpuno točno</i>	<i>92</i>	<i>14,2</i>	<i>100,0</i>

U ovoj čestici su mišljenja podijeljena; kod 41,4%, odnosno 268 ispitanika prevladava stav da je klađenje uzbudljivo i zabavno, dok gotovo isti postotak (44,0%, 284 ispitanika) je protiv te teze i ne smatra klađenje uzbudljivim i zabavnim (Tablica 5).

Tablica 6. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Klađenje pobuđuje interes za sport**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	100	15,5	15,5
<i>Uglavnom netočno</i>	96	14,9	30,3
<i>Nisam siguran</i>	162	25,1	55,4
<i>Uglavnom točno</i>	201	31,1	86,5
<i>Potpuno točno</i>	87	13,5	100,0

Iz Tablice 6. možemo zaključiti kako ispitanici u velikom broju smatraju da klađenje pobuđuje interes za sport (44,6%). Moguće je da se tijekom klađenja počinju pratiti i manje popularni sportovi tj. sportovi koji nisu toliko popularizirani u Republici Hrvatskoj i prikazivani na televiziji kao što su nogomet, košarka, tenis i rukomet. U skupinu sportova koje bi klađenje moglo promovirati kod nas spadaju hokej na ledu, bejzbol, američki nogomet, eSportovi, odbojka na pijesku itd.

Tablica 7. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Kladionica služi za bespotrebno trošenje novaca**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	41	6,3	6,3
<i>Uglavnom netočno</i>	96	14,9	21,2
<i>Nisam siguran</i>	126	19,5	40,7
<i>Uglavnom točno</i>	195	30,2	70,9
<i>Potpuno točno</i>	188	29,1	100,0

Velika većina ispitanika je mišljenja da kladionice služe za bespotrebno trošenje novaca (Tablica7.). Samo manji postotak misli da je to pametno i korisno uloženi novac i da će tako brže zaraditi (21,2%). Gotovo 20% ispitanika nema formiran stav oko ove tvrdnje.

Tablica 8. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Klađenje stvara ovisnost**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	29	4,5	4,5
<i>Uglavnom netočno</i>	84	13,0	17,5
<i>Nisam siguran</i>	123	19,0	36,5
<i>Uglavnom točno</i>	184	28,5	65,0
<i>Potpuno točno</i>	226	35,0	100,0

Veliki broj ispitanika smatra da je teza “**Klađenje stvara ovisnost**“ uglavnom točna ili potpuno točna što pokazuju i rezultati (Tablica 8.). Zaista, jako je mali postotak ispitanika koji misli da je to netočno ili uglavnom netočno 17,5%. Ovi odgovori na česticu upućuju da su ispitanici iz Republike Hrvatske svjesni da kadionica predstavlja veliki društveni problem poput alkohola ili droge koje također stvaraju ovisnost.

Tablica 9. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Treba povećati porez na klađenje**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	118	18,3	18,3
<i>Uglavnom netočno</i>	78	12,1	30,3
<i>Nisam siguran</i>	153	23,7	54,0
<i>Uglavnom točno</i>	134	20,7	74,8
<i>Potpuno točno</i>	163	25,2	100,0

Veći broj ljudi smatra da bi se trebao povećati porez na klađenje (45,9% ispitanika), a samo 30,3% ispitanika misli da se porez ne bi trebao povećati. Porez na dobitak je u Republiku Hrvatsku uveden 1. siječnja 2015. godine. U stranim kladionicama, onima koje nemaju sjedište kod nas, nema poreza i sve više i više ljudi koristi upravo te kladionice radi veće zarade. Primjera radi, uplata od 100 kn na koeficijent 4 iznosi 400 kn u stranim kladionicama, dok u Republici Hrvatskoj 351,50 kn.

Tablica 10. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Kladionica je potencijalni uzrok raspada obitelji**”.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	60	9,3	9,3
<i>Uglavnom netočno</i>	106	16,4	25,7
<i>Nisam siguran</i>	180	27,9	53,6
<i>Uglavnom točno</i>	181	28,0	81,6
<i>Potpuno točno</i>	119	18,4	100,0

Tablica 10. nam govori kako kladionica može biti u velikom broju slučajeva potencijalni uzrok raspadanja obitelji. Osim što izravno utječe na samog kladioničara, takvo ponašanje neizravno utječe i na njegovu socijalnu okolinu. Najčešće se radi o supruzi, djeci, roditeljima i prijateljima. Istraživanja su pokazala da dolazi do učestalih konflikata i smanjenja socijalnih interakcija unutar obitelji (Skoko, Topić Stipić i Primorac, 2016).

Tablica 11. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Kladenje je gubitak vremena**”.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	56	8,7	8,7
<i>Uglavnom netočno</i>	100	15,5	24,1
<i>Nisam siguran</i>	140	21,7	45,8
<i>Uglavnom točno</i>	183	28,3	74,1
<i>Potpuno točno</i>	167	25,9	100,0

Možemo zaključiti kako su ispitanici na česticu “**Kladenje je gubitak vremena**” odgovorili vrlo pozitivno čak više od pola njih (350) misli da je to točno ili uglavnom točno dok nekolicina njih se ne slaže sa tom tezom (24,1%). Ovi nam podaci govore kako ima mnogo zanimljivijih sadržaja i aktivnosti za provođenjem slobodnog vremena umjesto “gubljenja istog” po kladionicama.

Tablica 12. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Kladionica je mjesto stjecanja novih poznanstva**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	88	13,6	13,6
<i>Uglavnom netočno</i>	138	21,4	35,0
<i>Nisam siguran</i>	193	29,9	64,9
<i>Uglavnom točno</i>	177	27,4	92,3
<i>Potpuno točno</i>	50	7,7	100,0

Što se tiče čestice “**Kladionica je mjesto stjecanja novih poznanstva**“ ispitanici nisu sigurni u tvrdnju ili misle da je kladionica moguće mjesto pronalaženja novih poznanstva. 35,1% onih koji misle da je to potpuno ili uglavnom točno, identičan je postotak onih koji misle da je to potpuno ili uglavnom točno 35%. Skoro 30% ispitanika nije sigurno u ovu tvrdnju.

Tablica 13. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Kladionica je leglo grijeha**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	108	16,7	16,7
<i>Uglavnom netočno</i>	143	22,1	38,9
<i>Nisam siguran</i>	180	27,9	66,8
<i>Uglavnom točno</i>	134	20,7	87,6
<i>Potpuno točno</i>	80	12,4	100,0

Da je kladionica leglo grijeha misli 33,1% ispitanika, dok 180 ispitanika nije sigurno u ovu tvrdnju, a 38,9% ispitanika smatra ovu tezu uglavnom ili potpuno netočnom. Kladionica sama po sebi nije leglo grijeha nego već grijeh čine njezini mogući negativni efekti koje bi kladionica mogla prouzročiti.

Tablica 14. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Trebalo bi zatvoriti kladionice u državi**”.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	165	25,5	25,5
<i>Uglavnom netočno</i>	137	21,2	46,7
<i>Nisam siguran</i>	163	25,2	72,0
<i>Uglavnom točno</i>	109	16,9	88,9
<i>Potpuno točno</i>	72	11,1	100,0

Veliki postotak ispitanika smatra da ne bi trebalo zatvoriti kladionice što je malo iznenađujuće jer je u nekim česticama velik postotak ljudi protiv klađenja ili su mišljenja da kladionica stvara ovisnost (Tablica 8.), ili loše utječu na okolinu (Tablica 10.). Mali postotak je onih koji se slažu sa tom tezom 28% ispitanika, dok 46% ne bi zatvorilo kladionice.

Tablica 15. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**U kladionici možemo osvojiti veliku svotu novaca**”.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	71	11,0	11,0
<i>Uglavnom netočno</i>	109	16,9	27,9
<i>Nisam siguran</i>	159	24,6	52,5
<i>Uglavnom točno</i>	163	25,2	77,7
<i>Potpuno točno</i>	144	22,3	100,0

47,5% ispitanika misli da se u kladionici može osvojiti velika svota novaca. Uglavnom je to najveća zabluda kod osoba koje odlaze u kladionice, njih 28% smatra ovu tezu potpuno ili uglavnom netočnom, dok 24,6% ispitanika nije sigurno.

Tablica 16. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Kladionica je dobar način da kvalitetno provedemo slobodno vrijeme**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	225	34,8	34,8
<i>Uglavnom netočno</i>	141	21,8	56,7
<i>Nisam siguran</i>	140	21,7	78,3
<i>Uglavnom točno</i>	103	15,9	94,3
<i>Potpuno točno</i>	37	5,7	100,0

Rezultati su približni sa Tablicom 11. i više od pola ispitanika slaže se da to nije dobar način za kvalitetno provođenje slobodnog vremena, a 21,6% ispitanika smatra da je to kvalitetno provedeno slobodno vrijeme, dok 21,7% ispitanika nema stav oko ove čestice.

Tablica 17. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Kladionica promiče manje popularne sportove**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	89	13,8	13,8
<i>Uglavnom netočno</i>	90	13,9	27,7
<i>Nisam siguran</i>	215	33,3	61,0
<i>Uglavnom točno</i>	158	24,5	85,4
<i>Potpuno točno</i>	94	14,6	100,0

Možemo zaključiti da kladionica promiče manje popularne sportove. Njih 24,5% misli da je to uglavnom točno, dok se manji broj ne slaže s tom tezom (Tablica 17). Danas manje popularni kod nas, ali opet najbrže rastući sportovi poput eSportova i odbojke na pijesku imaju dobru propagandu zahvaljujući kladionici.

Tablica 18. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Otvorio bi kladionicu**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	241	37,3	37,3
<i>Uglavnom netočno</i>	87	13,5	50,8
<i>Nisam siguran</i>	135	20,9	71,7
<i>Uglavnom točno</i>	98	15,2	86,8
<i>Potpuno točno</i>	85	13,2	100,0

Na česticu “**Otvorio bi kladionicu**“ većina ispitanika su odgovorili da ne bi otvorili kladionicu i da to nije pametan potez za zaradu novaca. Manji postotak 28,4%, misli da je to pametan potez i način za dobru i brzu zaradu novaca.

Tablica 19. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Kladionica je nužno zlo**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	131	20,3	20,3
<i>Uglavnom netočno</i>	144	22,3	42,6
<i>Nisam siguran</i>	152	23,5	66,1
<i>Uglavnom točno</i>	127	19,7	85,8
<i>Potpuno točno</i>	92	14,2	100,0

Oko ove čestice ispitanici su podijeljeni, te njih 20,3% misli da kladionica nije nužno zlo dok 19,7% smatra da je ta teza uglavnom točna. Rezultati su očekivani pošto su tijekom cjelokupnog istraživanja podijeljena mišljenja ispitanika.

Tablica 20. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Raditi u kladionici je posao iz snova**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci	Kumulativni postoci
<i>Potpuno netočno</i>	253	39,2	39,2
<i>Uglavnom netočno</i>	137	21,2	60,4
<i>Nisam siguran</i>	171	26,5	86,8
<i>Uglavnom točno</i>	62	9,6	96,4
<i>Potpuno točno</i>	23	3,6	100,0

Većina ispitanika 60,4% smatra da ima boljih, zanimljivijih i bolje plaćenih zanimanja od rada u kladionicama. U Hrvatskoj je to zanimanje popularnije kod ženske populacije pa je logično da većinom muška populacija odlazi u kladionice. Manji broj ispitanika smatra da je to idealan posao iz snova, svega 13,2%.

Tablica 21. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Zbog klađenja bih se zadužio i kod kamatara**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	395	61,1	61,1
<i>Uglavnom netočno</i>	93	14,4	75,5
<i>Nisam siguran</i>	88	13,6	89,2
<i>Uglavnom točno</i>	47	7,3	96,4
<i>Potpuno točno</i>	23	3,6	100,0

Ispitanici nisu mišljenja da se dobro zadužiti kod “zeleniša” i posuđivati novac kod njih radi klađenja. Kamate svaki dan rastu u nedogled i teško se izvući iz pozicije dužnika jednom kad se novac posudi. Kao i u Tablici 20., mali je postotak ispitanika koji smatraju da je pametno zadužiti se kod kamatara (10,9%).

Tablica 22. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “ **U kladionici vidim rješenje svojih problema**“.

<i>Čestica</i>	<i>Frekvencija</i>	<i>Postoci%</i>	<i>Kumulativni postoci%</i>
<i>Potpuno netočno</i>	336	52,0	52,0
<i>Uglavnom netočno</i>	111	17,2	69,2
<i>Nisam siguran</i>	100	15,5	84,7
<i>Uglavnom točno</i>	76	11,8	96,4
<i>Potpuno točno</i>	23	3,6	100,0

Kladionica može samo prouzrokovati probleme, a ne ih riješiti ili otkloniti. Mali je broj ljudi koji su se obogatili od kladionice, dok je puno veći broj onih koji su “stradali” radi nje. Čak 69,2% ispitanika ne vidi rješenje u tome kao i u Tablicama 20. i 21., svega 15,4% ispitanika smatra da se problem može riješiti pomoću odlaska u kladionice.

Tablica 23. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Sportsko klađenje je zanimljiva tema za razgovor**“.

<i>Čestica</i>	<i>Frekvencija</i>	<i>Postoci%</i>	<i>Kumulativni postoci%</i>
<i>Potpuno netočno</i>	133	20,6	20,6
<i>Uglavnom netočno</i>	127	19,7	40,3
<i>Nisam siguran</i>	140	21,7	62,0
<i>Uglavnom točno</i>	159	24,6	86,7
<i>Potpuno točno</i>	86	13,3	100,0

Podijeljena su mišljenja oko ove čestice da je sportsko klađenje zanimljiva tema za razgovor. Mali broj ispitanika, 13,3% misli da je to potpuno ili uglavnom netočno, a 38% ispitanika smatra da je to zanimljiva tema razgovora. Uglavnom je tema sportskog klađenja popularna kod muške populacije pa se često znaju hvaliti oko dobitka na kladionici. Često se daju mišljenja, savjeti ili dojave kako bi se lakše pogodio “tiket”.

Tablica 24. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “Kladionica je razlog dužničkog ropstva“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	106	16,4	16,4
<i>Uglavnom netočno</i>	138	21,4	37,8
<i>Nisam siguran</i>	184	28,5	66,3
<i>Uglavnom točno</i>	147	22,8	89,0
<i>Potpuno točno</i>	71	11,0	100,0

Većina ispitanika nije sigurna u svoj odgovor da li je kladionica razlog dužničkog ropstva (28,5%). Razne životne situacije mogu dovesti do dužničkog ropstva. Naši ispitanici misle da je kladionica jedna od njih, te 33,8% smatra da je to uglavnom ili djelomično točno, dok 37,8% ispitanika misli da je to potpuno ili uglavnom netočno.

Tablica 25. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “Slažem se s izrekom „s 5 kuna do tajkuna“, kladenje je jedini način da pošten čovjek dođe do ozbiljnih novaca“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	230	35,6	35,6
<i>Uglavnom netočno</i>	115	17,8	53,4
<i>Nisam siguran</i>	143	22,1	75,5
<i>Uglavnom točno</i>	102	15,8	91,3
<i>Potpuno točno</i>	56	8,7	100,0

Ispitanici na česticu “5 kuna do tajkuna“ su odgovorili kao i na prethodne čestice i rezultati se podudaraju tj. pošten čovjek se ne može obogatiti na kladionici. Velik postotak ispitanika 53,4% smatra tu tezu potpuno ili djelomično netočnom i misle da ima vrjednijih i boljih zanimanja gdje mogu zaraditi velik novac, 24,5% ispitanika smatra da je moguće obogatiti se putem kladionice. Rezultati su očekivani ako pogledamo prethodnih 5 tablica. Ukupno 22,1% ispitanika nije se izjasnilo oko ove tvrdnje.

Tablica 26. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Klađenje je obmanjivanje i odvlačenje pažnje s bitnih stvari u životu**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	59	9,1	9,1
<i>Uglavnom netočno</i>	132	20,4	29,6
<i>Nisam siguran</i>	173	26,8	56,3
<i>Uglavnom točno</i>	162	25,1	81,4
<i>Potpuno točno</i>	120	18,6	100,0

Na česticu “**Klađenje je obmanjivanje i odvlačenje pažnje s bitnih stvari u životu**“ ispitanici smatraju uglavnom ili potpuno točnom čak njih 43,7%. Potpuno ili uglavnom netočno ovu tvrdnju smatra 29,6% ispitanika.

Tablica 27. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Sportske kladionice pridonose otvaranju novih radnih mjesta i zapošljavanju mladih**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	57	8,8	8,8
<i>Uglavnom netočno</i>	135	20,9	29,7
<i>Nisam siguran</i>	222	34,4	64,1
<i>Uglavnom točno</i>	185	28,6	92,7
<i>Potpuno točno</i>	47	7,3	100,0

Da sportske kladionice pridonose otvaranju novih radnih mjesta i zapošljavanju mladih ljudi ispitanici uglavnom nisu sigurni (34,4%), dok 35,9% ispitanika su mišljenja da se mladi mogu zaposlit u kladionicama i živjeti od tog zanimanja, dosta veliki postotak s obzirom na ostale rezultate u tablicama.

Tablica 28. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Sportsko kladenje sve uzima, a ništa ne daje**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	49	7,6	7,6
<i>Uglavnom netočno</i>	142	22,0	29,6
<i>Nisam siguran</i>	211	32,7	62,2
<i>Uglavnom točno</i>	154	23,8	86,1
<i>Potpuno točno</i>	90	13,9	100,0

Sportsko kladenje vrlo često uzima sve, a ništa ne daje smatra 47,7% ispitanika, dok nešto manji postotak 29,6% misli da je ta tvrdnja potpuno ili djelomično netočna. 211 ljudi se nije izjasnilo oko ove čestice.

Tablica 29. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Kladionice potkupljuju igrače i suce radi profita**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	42	6,5	6,5
<i>Uglavnom netočno</i>	72	11,1	17,6
<i>Nisam siguran</i>	262	40,6	58,2
<i>Uglavnom točno</i>	171	26,5	84,7
<i>Potpuno točno</i>	99	15,3	100,0

40,6% ispitanika nije sigurno u tvrdnju da su kladionice umiješane u potkupljivanje igrača i sudaca radi profita, dok njih 270 smatra da je to točno. Danas u svijetu postoji mnogo teorija zavjere koje govore o namještanju utakmica, takozvanim “dojavama“. To je čest slučaj u nižim ligama ili kod sportaša koji nisu u potpunosti ispunili svoj talent i zaradili u životu. Najčešći oblici prijevara su financijske piramide koje funkcioniraju po pirncipu hijerarhije i „vrbovanja“ ostalih članova piramide koji uplaćuju na račun osobi koja je na vrhu piramide (Sokanović, 2015).

Tablica 30. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Sportske kladionice su mjesto za laku i brzu zaradu**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	110	17,0	17,0
<i>Uglavnom netočno</i>	150	23,2	40,2
<i>Nisam siguran</i>	202	31,3	71,5
<i>Uglavnom točno</i>	126	19,5	91,0
<i>Potpuno točno</i>	58	9,0	100,0

Ispitanici su odgovorili na ovu česticu dosta različito, pa tako 40,2% ispitanika smatra da je to uglavnom ili potpuno netočno, dok 28,5%% smatra da je to potpuno ili uglavnom točno. Najveći broj ispitanika nije siguran u svoj odgovor (Tablica 30.). Većinom je potrebna velika doza sreće da se dobije na kladionici, a ljudi kad pogode listić mišljenja su da je to radi njihovog znanja.

Tablica 31. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Nikad neću uplatiti listić niti otići u kladionicu**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	173	26,8	26,8
<i>Uglavnom netočno</i>	155	24,0	50,8
<i>Nisam siguran</i>	122	18,9	69,7
<i>Uglavnom točno</i>	81	12,5	82,2
<i>Potpuno točno</i>	115	17,8	100,0

Rezultati u Tablici 31. nam govore kako je velika većina, čak 50,8% ispitanika ponekad uplatila listić ili otišla u kladionicu. Neki od njih vjerojatno su postali ovisnici o klađenju, a neki su uplatili radi “gušta“, dok 17,8% nikad nije uplatilo listić, niti otišlo u kladionicu, te 18.9% ispitanika nije sigurno u ovu česticu.

Tablica 32. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Volim slagati listiće za klađenje**“.

<i>Čestica</i>	<i>Frekvencija</i>	<i>Postoci%</i>	<i>Kumulativni postoci%</i>
<i>Potpuno netočno</i>	209	32,4	32,4
<i>Uglavnom netočno</i>	110	17,0	49,4
<i>Nisam siguran</i>	109	16,9	66,3
<i>Uglavnom točno</i>	148	22,9	89,2
<i>Potpuno točno</i>	70	10,8	100,0

Na ovu česticu 49,4% ispitanika je odgovorilo da ne voli slagati “listiće“ i da ih to ne zanima, dok 33,7% ispitanika uglavnom „voli slagati listiće“ i kladiti se radi užitka, dok 16,9% ispitanika nije sigurno u svoj odgovor.

Tablica 33. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Volim osjećaj iščekivanja konačnog rezultata utakmice ili meča**“.

<i>Čestica</i>	<i>Frekvencija</i>	<i>Postoci%</i>	<i>Kumulativni postoci%</i>
<i>Potpuno netočno</i>	188	29,1	29,1
<i>Uglavnom netočno</i>	76	11,8	40,9
<i>Nisam siguran</i>	119	18,4	59,3
<i>Uglavnom točno</i>	143	22,1	81,4
<i>Potpuno točno</i>	120	18,6	100,0

Pomalo ne očekivani rezultati jer to je jedan od najzanimljivijih trenutaka u klađenju kada se čeka konačni rezultat. 40,9% ispitanika smatra da je navedeno uglavnom ili potpuno netočno dok sličan postotak, 40,7% misli da je dobar osjećaj kada se iščekuje rezultat. Manji postotak 18,4 ispitanika nije sigurno u ovu tvrdnju. “Uživanje u uzbuđenju i neizvjesnosti ishoda prilikom klađenje, te osjećaj moći koji pruža novac za mnoge je i više nego dovoljan razlog da nastave s ovom aktivnošću“ (Šalamon, 2013).

Tablica 34. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Dobitkom na kladionici pridobivam željenu pažnju prijatelja**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	258	39,9	40,0
<i>Uglavnom netočno</i>	123	19,0	59,1
<i>Nisam siguran</i>	132	20,4	79,5
<i>Uglavnom točno</i>	91	14,1	93,6
<i>Potpuno točno</i>	41	6,3	100,0

“**Dobitkom na kladionici pridobivam željenu pažnju prijatelja**“ čak 481 ispitanik smatra da se ne dobiva pažnja kod prijatelja i da je dobitak vrlo kratkotrajna pojava. Kada se osvoji novac na kladionici svi su nam prijatelji i svi su oko nas, no kada se počne gubiti istovremeno se sužava krug prijatelja. Mali postotak smatra da se s dobitkom dobiva pažnja prijatelja, svega 20,4%, dok identičan postotak ispitanika nije sigurno u svoj odgovor.

Tablica 35. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Skrivam od obitelji koliko sam uložio/a na kladionici**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	284	44,0	44,0
<i>Uglavnom netočno</i>	115	17,8	61,8
<i>Nisam siguran</i>	104	16,1	77,9
<i>Uglavnom točno</i>	94	14,6	92,4
<i>Potpuno točno</i>	49	7,6	100,0

Velik postotak ispitanika 44% ne krije koliko je uložio u kladionicu. Rezultat je očekivan jer je većina naših ispitanika zaposlena i ne ovise o drugima, 22,2% ispitanika skriva svoje uloge od roditelja pa možemo pretpostaviti da su to studenti ili oni koji nisu zaposleni, a ovise o roditeljima.

Tablica 36. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Ne kladim se jer ne vjerujem u brzu zaradu**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
Potpuno netočno	94	14,6	14,6
Uglavnom netočno	132	20,4	35,0
Nisam siguran	114	17,6	52,6
Uglavnom točno	134	20,7	73,4
Potpuno točno	172	26,6	100,0

Na ovu česticu “**Ne kladim se jer ne vjerujem u brzu zaradu**“ ispitanici su pozitivno odgovarali, čak 45,3% ovu tvrdnju smatra točnom ili uglavnom točnom, 35% ispitanika ovu tvrdnju smatra netočnom ili uglavnom netočnom, dok 17,6% ispitanika nije sigurno u svoj odgovor.

Tablica 37. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Bolje kupiti ružu nego listić**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	53	8,2	8,2
<i>Uglavnom netočno</i>	63	9,8	18,0
<i>Nisam siguran</i>	163	25,2	43,2
<i>Uglavnom točno</i>	147	22,8	65,9
<i>Potpuno točno</i>	220	34,1	100,0

Čestica “**Bolje kupiti ružu nego listić**“ jedna je od najpozitivnijih odgovora u našem upitniku. Ukupno 56,9% ispitanika smatra ovu tezu točnom ili uglavnom točno. Pohvalno je od naših ispitanika što misle da je bolje potrošiti novac na ružu i darovati je dragoj osobi nego uložiti u listić, a 25,2 % ispitanika nije sigurno.

Tablica 38. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Klađenje je jedan od uzorka nasilja u obitelji**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	72	11,1	11,1
<i>Uglavnom netočno</i>	114	17,6	28,8
<i>Nisam siguran</i>	197	30,5	59,3
<i>Uglavnom točno</i>	168	26,0	85,3
<i>Potpuno točno</i>	95	14,7	100,0

Velik broj ispitanika nije sigurno u tvrdnju da je klađenje jedno od uzroka nasilja u obitelji (Tablica 38). Otvorenjem kladionica i odlazak u nju proporcionalno raste i nasilje u obitelji (Koić, 2009) , 40,7% smatra ovu tvrdnju točnom ili uglavnom točnom te povezuje kladionicu sa nasiljem u obitelji, dok 28,8% tvrdnju misli netočnom ili uglavnom netočnom.

Tablica 39. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Kladioničari su dobri taktičari**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	78	12,1	12,1
<i>Uglavnom netočno</i>	110	17,0	29,1
<i>Nisam siguran</i>	242	37,5	66,6
<i>Uglavnom točno</i>	153	23,7	90,2
<i>Potpuno točno</i>	63	9,8	100,0

Neobični rezultati naspram Tablice 44. Velik postotak ljudi nije sigurno u ovu tvrdnju, čak njih 37,5%. Uglavnom točno ili potpuno točno smatra 33,5% ispitanika dok 29,1 tvrde da je to uglavnom ili potpuno netočno.

Tablica 40. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Sportske kladionice su dobre jer financiraju razvoj sporta**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	93	14,4	14,4
<i>Uglavnom netočno</i>	112	17,3	31,7
<i>Nisam siguran</i>	250	38,7	70,4
<i>Uglavnom točno</i>	133	20,6	91,0
<i>Potpuno točno</i>	58	9,0	100,0

29,6% ispitanika smatra točnom odnosno djelomično točnom ovu česticu. Danas su kladionice sponzori mnogim klubovima kako nogometnim, košarkaškim tako i u ostalim sportovima i pomažu im u financiranju radi vlastite propagande tako da su opet na dobitku. Dosta veliki postotak 31,7% smatra da kladionice ne pomažu u financiranju sportova. Čak 38,7% ispitanika nije sigurno u ovu tvrdnju.

Tablica 41. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Ne bih ušao/la u kladionicu niti da mi garantiraju zaradu**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	177	27,4	27,4
<i>Uglavnom netočno</i>	141	21,8	49,2
<i>Nisam siguran</i>	171	26,5	75,7
<i>Uglavnom točno</i>	86	13,3	89,0
<i>Potpuno točno</i>	71	11,0	100,0

Kada bi kladionice garantirale zaradu svaki put kad se kladimo brzo bi propale. Tko ima jasan stav, odnosno negativan, nikad neće ući u kladionici i okladiti se. Često dobitak zavara kladioničare, te 49,2% ispitanika smatra tu tvrdnju netočnom odnosno djelomično netočnom, a 24,3% promijenilo bi mišljenje i okladili se kad bi sigurno znali da će osvojiti novac u kladionici.

Tablica 42. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Kladenje izaziva vrlo površan interes za sport**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	68	10,5	10,5
<i>Uglavnom netočno</i>	120	18,6	29,1
<i>Nisam siguran</i>	222	34,4	63,6
<i>Uglavnom točno</i>	169	26,2	89,8
<i>Potpuno točno</i>	66	10,2	100,0

Čestica “**Kladenje izaziva vrlo površan interes za sport**“, 34,4% ispitanika se nije moglo odlučiti oko svog stajališta. Uglavnom tko prati kladionicu i kladi se prati i sport i vrlo je upućen u događaje koji se dešavaju oko pojedinog kluba, prate jesu li igrači u formi, dali je prisutan umor kod igrača, financijske prilike u klubovima itd. Stoga 29,1% ispitanika smatra tu tvrdnju potpuno ili djelomično netočnom, dok 36,42% potpuno ili djelomično točnom.

Tablica 43. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Ljudi koji se klade ne bi ni mrava zgazili**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	134	20,7	20,7
<i>Uglavnom netočno</i>	116	18,0	38,7
<i>Nisam siguran</i>	287	44,4	83,1
<i>Uglavnom točno</i>	73	11,3	94,4
<i>Potpuno točno</i>	36	5,6	100,0

U kladionicu ulaze različiti tipovi ljudi. Teško je generalizirati i zaključiti da li su ljudi dobri ili loši. Ukupno 44,4% ispitanika nije sigurno u svoj odgovor, dok 38,7% smatra da ljudi koji se klade nisu dobri i „nevin“ kako se možda čine. Svega 16,9% smatra ovu tvrdnju istinitom.

Tablica 44. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Oni koji pohađaju sportske kladionice bolje će razumjeti matematiku i statistiku**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	144	22,3	22,3
<i>Uglavnom netočno</i>	128	19,8	42,1
<i>Nisam siguran</i>	225	34,8	76,9
<i>Uglavnom točno</i>	109	16,9	93,8
<i>Potpuno točno</i>	40	6,2	100,0

Kladionice nemaju veze sa statistikom, povezuju ih samo brojevi i koeficijenti. Po tome bi svaki dobar matematičar i statističar bio bogat čovjek. Potpuno netočno ili uglavnom netočno ovu tvrdnju smatra 42,1% ispitanika, a 23,1 % misli da oni koji se klade bolje razumiju statistiku i matematiku, što je pomalo naivno.

Tablica 45. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Dobitak na sportskoj kladionici bolji je od seksa**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
Potpuno netočno	294	45,5	45,5
Uglavnom netočno	110	17,0	62,5
Nisam siguran	142	22,0	84,5
Uglavnom točno	64	9,9	94,4
Potpuno točno	36	5,6	100,0

Jedna od najpozitivnijih čestica ovog upitnika. Ukupno 62,5 % ispitanika smatra da je ta tvrdnja potpuno netočna. Manji postotak ispitanika smatra da je dobitak na kladionici bolji od seksa (Tablica 45). Ukupno 142 ispitanika nije se moglo odlučiti, što je svakako zanimljivo.

Tablica 46. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Ne bih se nikad vezao/la uz osobu koja se redovito kladi**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
Potpuno netočno	79	12,2	12,2
Uglavnom netočno	126	19,5	31,7
Nisam siguran	198	30,7	62,4
Uglavnom točno	134	20,7	83,1
Potpuno točno	109	16,9	100,0

31,7% ispitanika uglavnom se ne bi vezalo za osobu koja se kladi, dok 37,6% ispitanika vezalo bi se za takvu osobu. Skoro 200 njih odnosno 30,7% nema ni pozitivan i negativan stav oko ove tvrdnje.

Tablica 47. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Kladionice omogućavaju druženje s osobama istog interesa**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
Potpuno netočno	45	7,0	7,0
Uglavnom netočno	88	13,6	20,6
Nisam siguran	196	30,3	50,9
Uglavnom točno	222	34,4	85,3
Potpuno točno	95	14,7	100,0

Da kladionice omogućavaju druženje s osobama istog interesa uglavnom točno smatra 49,1% ispitanika, dok 30,3% se nije odlučilo za pozitivan ili negativan stav oko ove čestice. Kao i u Tablicama 23. i 12. često kladionice spajaju ljude s istim interesima i imaju zajedničke teme.

Tablica 48. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Radije bih da mi partner/ica odlazi u sportsku kladionicu nego u „birtiju“**”.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	101	15,6	15,6
<i>Uglavnom netočno</i>	103	15,9	31,6
<i>Nisam siguran</i>	272	42,1	73,7
<i>Uglavnom točno</i>	117	18,1	91,8
<i>Potpuno točno</i>	53	8,2	100,0

Zanimljiv je podatak da 42,1% ispitanika nije sigurno u ovu česticu. Većina ispitanika smatra da odlazak u „birtiju“ isto kao i odlazak u kladionicu nije dobar način provođenja slobodnog vremena kao što govori Tablica 16., gdje 26,3% ispitanika smatra da je vrijeme utrošeno i provedeno u kladionici bolje nego u „birtiji“ jer se u kladionici može i zaraditi, dok 31,6% ispitanika smatra da je bolje da su im partneri u kafićima i da tamo troše novac.

Tablica 49. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Osjećam uzbuđenje kada ulazim u kladionicu**”.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	236	36,5	36,6
<i>Uglavnom netočno</i>	103	15,9	52,6
<i>Nisam siguran</i>	122	18,9	71,5
<i>Uglavnom točno</i>	132	20,4	91,9
<i>Potpuno točno</i>	52	8,0	100,0

Rezultati na čestici “**Osjećam uzbuđenje kada ulazim u kladionicu**” očekivani su te je tako 52,6% ispitanika odgovorilo negativnim stavom prema toj tvrdnji, dok je nešto manji broj 184 ispitanika odgovorilo pozitivno. Ispitanike koje smo mi ispitali smatraju da postoji puno drugih stvari koje čovjeka čine zadovoljnijim i sretnijim od odlaska u kladionicu.

Tablica 50. Frekvencija i postoci odgovora na česticu “**Sportske kladionice su izvor sveg zla u sportu**“.

Čestica	Frekvencija	Postoci%	Kumulativni postoci%
<i>Potpuno netočno</i>	136	21,1	21,1
<i>Uglavnom netočno</i>	146	22,6	43,7
<i>Nisam siguran</i>	191	29,6	73,2
<i>Uglavnom točno</i>	103	15,9	89,2
<i>Potpuno točno</i>	70	10,8	100,0

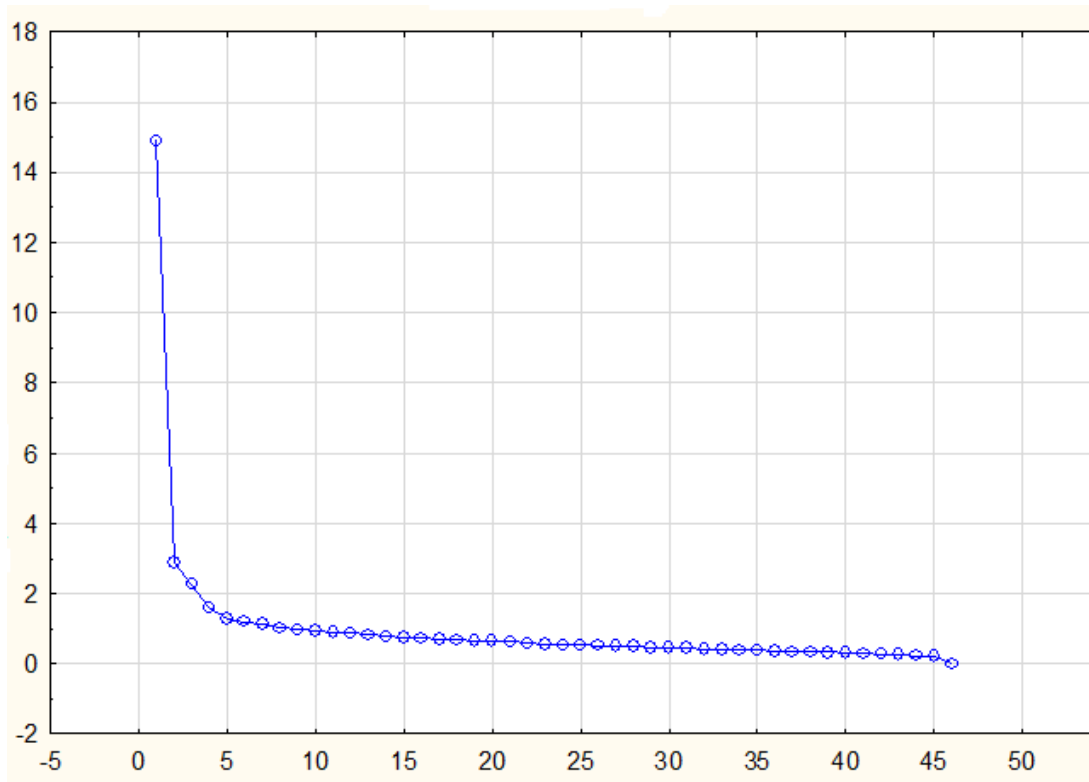
Na česticu da su sportske kladionice izvor sveg zla u sportu netočno ili uglavnom netočno odgovorilo 43,7% ispitanika i oni ne smatraju da su izvor sveg zla i da ima drugih stvari poput dopinga ili alkohola koji također uništavaju sport. Velik broj ispitanika nije siguran u ovu tvrdnju (Tablica 50). Manji postotak ispitanika, 26,7% misli da su kladionice izvor sveg zla u sportu.

4.2 Mjerna svojstva Skale stava prema sportskom klađenju.

U **Tablici 51.** nalaze se svojstvene vrijednosti veće od 1 matrice korelacija Skale stava prema sportskom klađenju. Prva svojstvena vrijednost je upadljivo veća od sljedeće; premda je osam svojstvenih vrijednosti većih od 1, rezultati pokazuju da postoji jasno izraženi prvi glavni predmet mjerenja (Slika 1); s obzirom na sadržaj čestica, možemo zaključiti da je skala valjana i da ukupni rezultat u skali stvarno mjeri stav prema sportskom klađenju.

Tablica 51. Svojstvene vrijednosti veće od 1 matrice korelacija Skale stava prema sportskom klađenju.

	Svojstvena vrijednost	Postotak objašnjene varijance	Kumulativni % objašnjene varijance
1	<i>14,88301</i>	<i>32,35437</i>	<i>32,3544</i>
2	<i>2,88353</i>	<i>6,26854</i>	<i>38,6229</i>
3	<i>2,27016</i>	<i>4,93514</i>	<i>43,5581</i>
4	<i>1,59490</i>	<i>3,46717</i>	<i>47,0252</i>
5	<i>1,28845</i>	<i>2,80098</i>	<i>49,8262</i>
6	<i>1,20209</i>	<i>2,61324</i>	<i>52,4394</i>
7	<i>1,13621</i>	<i>2,47003</i>	<i>54,9095</i>
8	<i>1,02250</i>	<i>2,22282</i>	<i>57,1323</i>

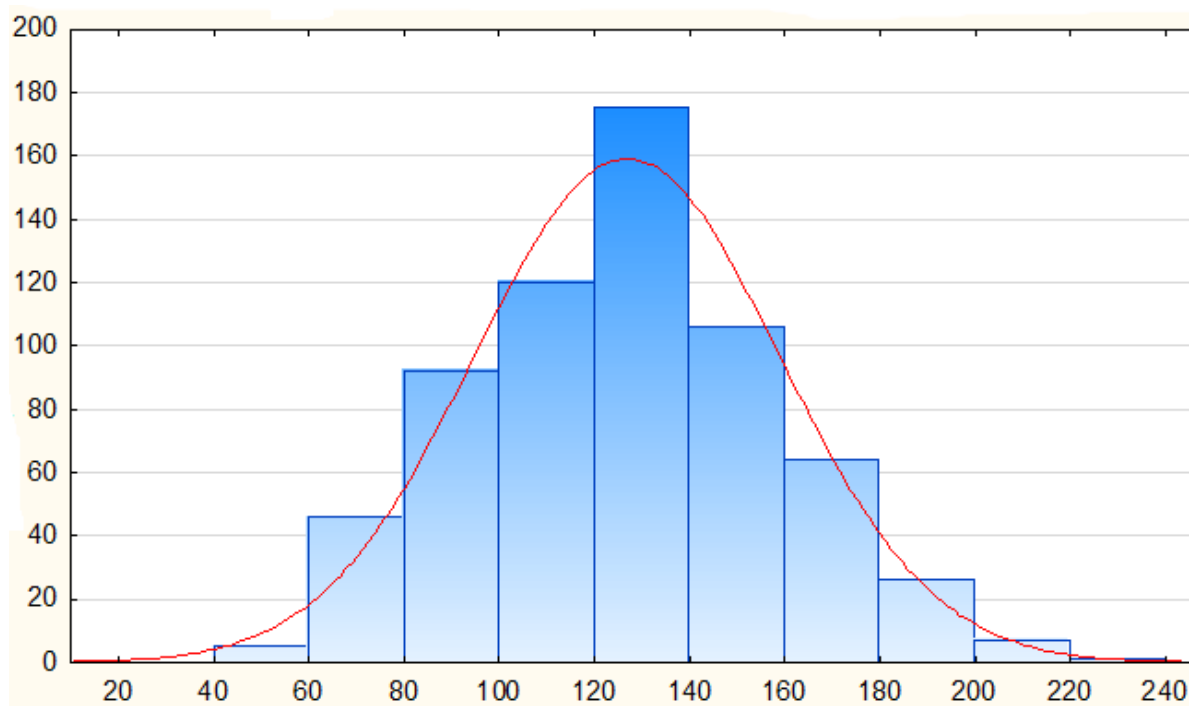
Slika 1. Scree-plot svojstvenih vrijednosti matrice korelacija čestica Skale stava prema sportskom klađenju.

Na apscisi je redni broj svojstvene vrijednosti, na ordinati je vrijednost (Slika 1.).

U Tablici 52 su karakteristike ukupnog rezultata Skale stava prema sportskom klađenju. Skala je pokazala jako visoku pouzdanost; Cronbachov koeficijent interne konzistencije iznosi $\alpha = 0,95$. Aritmetička sredina skale iznosi 126, 94 što je nešto niže od teoretskog srednjeg rezultata; standardna devijacija je velika i iznosi 32,16 bodova. Distribucija ukupnog rezultata Skale stava prema sportskom klađenju (Slika 2) ne odstupa značajno od normalne; Kolmogorov-Smirnovljev test značajnosti iznosi $d=0,03966$, uz statističku značajnost $P>0,20$.

Tablica 52. Mjerna svojstva Skale stava prema sportskom kladenju.

Broj čestica	46
Cronbachov α koeficijent pouzdanosti	0,950
Standardizirani Cronbachov α koeficijent pouzdanosti	0,949
Prosječna korelacija među česticama skale	0,293
Broj svojstvenih vrijednosti većih od 1	8
Prva svojstvena vrijednost matrice korelacija čestica i postotak objašnjene varijance	14,883 32,35%
Aritmetička sredina ukupnog rezultata	126,94
Standardna devijacija ukupnog rezultata	32,16
Minimalni opaženi ukupni rezultat	46
Teoretski minimalni ukupni rezultat	46
Maksimalni opaženi ukupni rezultat	224
Teoretski maksimalni ukupni rezultat	230

Slika 2. Distribucija ukupnog rezultata Skale stava prema sportskom kladenju.

Na apscisi su rezultati, na ordinati su frekvencije ispitanika. Punom linijom je označena teoretska normalna distribucija (Slika 2).

Tablica 53. Osnovni statistički parametri i mjerna svojstva čestica Skale stava prema sportskom klađenju.

TVRDNJA	M	SD	K₁	R	α_M
1. Smatram da je klađenje zabavno i uzbudljivo.	2,91	1,38	-,731	,698	,948
2. Klađenje pobuđuje interes za sport.	3,12	1,27	-,646	,617	,949
3. Kladionica služi za bespotrebno trošenje novca.	3,61	1,23	,614	,583	,949
4. Klađenje stvara ovisnost.	3,76	1,19	,595	,562	,949
5. Treba povećati porez na klađenje.	3,23	1,42	,694	,661	,949
6. Kladionica je potencijalni uzrok raspada obitelji.	3,30	1,21	,651	,618	,949
7. Klađenje je gubitak vremena.	3,47	1,26	,684	,657	,949
8. Kladionica je mjesto stjecanja novih poznanstava.	2,94	1,16	-,403	,381	,950
9. Kladionica je leglo grijeha.	2,90	1,26	,607	,578	,949
10. Trebalo bi zatvoriti sve kladionice u državi.	2,67	1,32	,582	,556	,949
11. U kladionici možemo osvojiti veliku svotu novca.	3,31	1,29	-,547	,518	,949
12. Kladionica je dobar način da kvalitetno provedemo slobodno vrijeme.	2,36	1,26	-,696	,671	,949
13. Kladionica promiče manje popularne sportove.	3,12	1,23	-,519	,494	,950
14. Otvorio bih kladionicu.	2,53	1,45	-,550	,524	,949
15. Kladionica je nužno zlo.	2,85	1,33	,395	,374	,950
16. Raditi u kladionici je posao snova.	2,17	1,15	-,475	,447	,950
17. Zbog klađenja bih se zadužio i kod kamatara.	1,78	1,15	-,410	,381	,950
18. U kladionici vidim rješenje svojih problema.	1,98	1,21	-,620	,592	,949
19. Sportsko klađenje je zanimljiva tema za razgovor.	2,90	1,34	-,625	,599	,949
20. Kladionica je razlog dužničkog ropstva.	2,91	1,24	,370	,352	,950
21. Slažem se s izrekom „s pet kuna do tajkuna“, klađenje je jedini način da pošten čovjek dođe do ozbiljnih novaca.	2,44	1,34	-,539	,519	,949
22. Klađenje je obmanjivanje i odvlačenje pažnje s bitnih stvari u životu.	3,24	1,23	,468	,447	,950
23. Sportske kladionice pridonose otvaranju novih radnih mjesta i zapošljavanju mladih.	3,05	1,07	-,360	,348	,950
24. Sportsko klađenje sve uzima, a ništa ne daje.	3,15	1,14	,634	,611	,949
25. Kladionice potkupljuju igrače i suce radi profita.	3,33	1,07	,193	,183	,951
26. Sportske kladionice su mjesto za laku i brzu zaradu.	2,80	1,20	-,625	,601	,949
27. Nikad neću uplatiti listić niti otići u kladionicu.	2,71	1,44	,722	,692	,948
28. Volim slagati listiće za klađenje.	2,63	1,41	-,784	,755	,948
29. Volim osjećaj iščekivanja konačnog rezultata utakmice ili meča.	2,89	1,50	-,783	,752	,948

TVRDNJA	M	SD	K ₁	R	α_M
30.Dobitkom na kladionici pridobivam željenu pažnju prijatelja.	2,28	1,29	-,703	,678	,949
31.Skrivam od obitelji koliko sam uložio/la na kladionici.	2,24	1,35	-,541	,509	,950
32.Ne kladim se jer ne vjerujem u laku zaradu.	3,24	1,41	,708	,679	,948
33.Bolje kupiti ružu nego listić.	3,65	1,26	,636	,606	,949
34.Klađenje je jedan od uzroka nasilja u obitelji.	3,15	1,20	,562	,532	,949
35.Kladioničari su dobri taktičari.	3,02	1,13	-,489	,464	,950
36.Sportske kladionice su dobre jer financiraju razvoj sporta.	2,92	1,14	-,433	,413	,950
37.Ne bih ušao/la u kladionicu niti da mi garantira zaradu.	2,59	1,31	,593	,563	,949
38.Klađenje izaziva vrlo površan interes za sport.	3,07	1,13	,330	,308	,951
39.Ljudi koji se klade ne bi ni mrava zgazili.	2,63	1,10	-,333	,313	,950
40.Oni koji pohađaju sportske kladionice bolje će razumjeti matematiku i statistiku.	2,65	1,18	-,545	,524	,949
41.Dobitak na sportskoj kladionici bolji je od seksa.	2,13	1,25	-,420	,395	,950
42.Ne bih se nikad vezao/la uz osobu koja se redovito kladi.	3,11	1,25	,505	,476	,950
43.Kladionice omogućavaju druženje s osobama istog interesa.	3,36	1,10	-,278	,258	,951
44.Radije bih da mi partner/ica odlazi u sportsku kladionicu nego u „birtiju“.	2,87	1,13	-,425	,398	,950
45.Osjećam uzbuđenje kada ulazim u kladionicu.	2,47	1,37	-,722	,695	,948
46.Sportske kladionice su izvor sveg zla u sportu.	2,73	1,26	,522	,496	,950

Legenda: aritmetičke sredine (M), standardne devijacije (SD), vrijednost na standardiziranoj prvoj glavnoj komponenti (K₁), korelacija čestice sa sumiranim ukupnim rezultatom (R) i pouzdanost sumiranog rezultata iz kojeg je izostavljena čestica (α_m); vodeće nule su izostavljene.

U Tablici 53. su prikazani osnovni statički parametri i mjerne karakteristike čestica Skale stava prema sportskom klađenju. Najveću aritmetičku sredinu imaju čestice “Kladionice stvaraju ovisnost“ (vidi također Tablicu 8), “Kladionica služi za bespotrebno trošenje novaca“ (vidi Tablicu 7), “Bolje kupiti ružu nego listić“ (Tablica 37), i “Kladionice omogućavaju druženje s osobama istog interesa“ (Tablica 47).

Najnižu aritmetičku sredinu (Tablica 53) naši ispitanici imaju u tvrdnjama “Zbog klađenja bih se zadužio i kod kamatara“ (također vidi Tablicu 21), “U kladionici vidim rješenje svojih problema“ (Tablica 22), “Raditi u kladionici je posao iz snova“ (Tablica 20) i “Dobitak na sportskoj kladionici bolji je od seksa“ (Tablica 45).

5. Zaključak

Cilj ovoga istraživanja je utvrditi mjerna svojstva Skale stava prema sportskom klađenju na uzorku odraslih osoba iz domaće populacije. Uzorak koji je prikupljen na području Republike Hrvatske čini 646 ispitanika od kojih je 411 muških (63,62%) i 235 (36,38%) ženskih ispitanika. Ispitanici su u dobi od 21 do 72 godine; prosjek dobi je 35,8 godina uz standardnu devijaciju 10,4. U istraživanju je korištena Skala stava prema sportskom klađenju u verziji od 46 čestica. Na ovom uzorku pokazala se kao valjan i vrlo pouzdan mjerni instrument, s Cronbachovim alfa koeficijentom interne konzistencije veličine 0,95. Ukupni rezultat na skali je pokazao distribuciju koja ne odstupa značajno od normalne. Aritmetička sredina rezultata je pozicionirana nešto niže od teoretske sredine, uz dosta veliku standardnu devijaciju. Zaključak istraživanja je da bi se temeljem dobivenih rezultata skala mogla znatno skratiti, a da i dalje ima dobra metrijska svojstva. Danas je sportsko klađenje velik problem u svijetu tako i u Hrvatskoj. Organizatori igara na sreću sve više i više promoviraju sportsko klađenje a paralelno s tim još više raste popularnost nogometa, košarke, tenisa i drugih sportova. (Papić, 2017). Kladionice su svuda oko nas gdje god se okrenemo i gotovo nemoguće ih je ne primijetiti jer se reklamiraju po novinama, televiziji, internetu (Kaurin, 2017). Za veliku većinu ljudi koji se klade i kockaju to nije problem ili jer ne ulažu velike svote novaca ali bi to mogao bit problem za one kojima će to stvarati barijeru za normalan način života. Klađenje osim ovisnosti za sobom povlači psihološke i socijalne posljedice. Zadaća kineziologa bi trebala također biti da razvijaju sport, tjelovježbu a ne ljubav prema sportu kroz sportsko klađenje. Vrlo često motivacijski razgovori mogu biti korisni za smanjenje klađenja kod ovisnika o klađenju (Petry, 1999).

Ponekad se čovjek okladi radi zabave no trebalo bi pripaziti da iz te zabave ne izađu ozbiljni problemi koje je kasnije teško riješiti. Da bi se klađenje držalo pod kontrolom, najčešće kod mlađih osoba, trebala bi se redovito provoditi istraživanja, stavovi prema sportskom klađenju i upitnici. Problem u današnjem društvu je taj što klađenje obuhvaća sve dobne skupine jer mi sami nismo svjesni njegove prisutnosti i pojave (Bijedić, Kurelić-Čišić, Kovačević i Vardo, 2015).

6. Literatura

- Bijedić, M., Kurelić-Čisić, L., Kovačević, R. i Vardo, E. (2015). Navike kockanja srednjoškolaca u dvije urbane sredine u Bosni i Hercegovini. *Socijalne teme*, 1 (2), 44-44. Preuzeto s: <https://hrcak.srce.hr/177306>
- Derevensky, L. J., Gilbeau, L. (2015). Adolescent Gambling: Twenty year of research. *Canadian Journal of Addiction*. 6. 4-12.
- Dodig, D., Ricijaš, N. i Rajić-Stojanović, A. (2014). *Sportsko klađenje studenata u Zagrebu-doprinos uvjerenja o kockanju, motivacije i iskustva u igrama na sreću*. Zagreb: Pravni fakultet, Studijski centar socijalnog rada.
- Glavak Tkalić, R. i Miletić, G. M. (2012): *Igranje igara na sreću u općoj populaciji Republike Hrvatske: Istraživačko izvješće*. Zagreb: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar.
- Itković, Z., Prostran, V. (2009). *Kockanje u sportskim kladionicama-pilot istraživanja među studentima u Zadru*. Zadar: Katedra za specijalnu pedagogiju.
- Kaurin, A M. (2017). *Normalizacija sportskog klađenja u društvu kroz aspekte reklamiranja kladionica u medijima* (diplomski rad). Filozofski fakultet: Odsjek za sociologiju, Zagreb.
- Kiš, M. (2016). *Rodne i dobne razlike u stavu prema sportskom klađenju* (diplomski rad). Kineziološki fakultet, Zagreb.
- Koić, E. (2009). *Problematično i patološko kockanje*. Virovitica: Zavod za javno zdravstvo "Sveti rok".
- Koprek, I. (2013). *Igre na sreću-etički okvir za razumijevanje fenomena današnjice*. Zagreb: Filozofski fakultet Družbe Isusove.
- Papić, M. (2017). *Stavovi očeva prema kockanju i iskustvo u igrama na sreću* (diplomski rad). Edukacijsko rehabilitacijski fakultet, Zagreb.

- Pejnović Franelić, I. (2013). *Skлонost studenata prve godine sveučilišnih studija prema kockanju i klađenju*. Zagreb: Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- Petry, N.M., Armentano, C., (1999). Prevalence, Assessment, and Treatment of Pathological Gambling. *Psychiatr Serv*, 50 (8), 1021-7.
- Ricijaš, N., Dodig Hundrić, D., Kranželić, V. (2015). *Sportsko klađenje i druga rizična ponašanja hrvatskih srednjoškolaca*. Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet.
- Ricijaš, N., Dodig Hundrić, D. i Kranželić, V. (2016). *Kockanje mladih u Hrvatskoj učestalost igranja i zastupljenost problematičnog kockanja*. Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet.
- Shaffer, J. H Korn, D. D., (1999). Gambling and the Health of the Public: Adopting a Public Health Perspective. *Journal of Gambling Behaviour*, 15 (4), 289-365
- Skoko, I., Topić Stipić, D., Primorac, M. (2016). *Problem ovisnosti o klađenju-Sportske kladionice u Mostaru*. Zagreb: Filozofsko teološki institut Družbe Isusove.
- Sokanović, L. (2015). *Kazneno djelo lančane igre u Republici Hrvatskoj-lančane igre bez granica*. Split: Pravni fakultet.
- Šalamon, S. (2013). Ovisnost o klađenju. *Funkymem*. Preuzeto s <https://funkymem.com> > zones > ovisnost-o-klađenju.
- Vukšić, N. (2013). *Kockanje srednjoškolaca u Slavonskom Brodu i štetne psihosocijalne posljedice*. Diplomski rad. Zagreb: Edukacijsko rehabilitacijski fakultet.
- Zoričić, Z., Torre, R., Orešković, A. (2009). *Kockanje i klađenje-ovisnosti novog doba*. Zagreb: PLIVA HRVATSKA d.o.o.

7. Prilog

1. Upitnik korišten u istraživanju

Poštovani ispitanici,

SSSK Kineziološki fakultet 2015./2016.

molimo vas da pažljivo pročitate svaku tvrdnju i da **zaokružite**

- ocjenu **1** ako je tvrdnja **potpuno netočna** za vas,
- ocjenu **2** ako je tvrdnja **uglavnom netočna** za vas,
- ocjenu **3** ako **niste sigurni** što biste odgovorili,
- ocjenu **4** ako je tvrdnja **uglavnom točna** za vas,
- ocjenu **5** ako je tvrdnja **potpuno točna** za vas.

	Tvrdnja	Potpuno netočno	Uglavnom netočno	Nism sigurni	Uglavnom točno	Potpuno točno
1.	Smatram da je klađenje zabavno i uzbudljivo.	1	2	3	4	5
2.	Klađenje pobuđuje interes za sport.	1	2	3	4	5
3.	Kladionica služi za bespotrebno trošenje novca.	1	2	3	4	5
4.	Klađenje stvara ovisnost.	1	2	3	4	5
5.	Treba povećati porez na klađenje.	1	2	3	4	5
6.	Kladionica je potencijalni uzrok raspada obitelji.	1	2	3	4	5
7.	Klađenje je gubitak vremena.	1	2	3	4	5
8.	Kladionica je mjesto stjecanja novih poznanstava.	1	2	3	4	5
9.	Kladionica je leglo grijeha.	1	2	3	4	5
10.	Trebalo bi zatvoriti sve kladionice u državi.	1	2	3	4	5
11.	U kladionici možemo osvojiti veliku svotu novca.	1	2	3	4	5
12.	Kladionica je dobar način da kvalitetno provedemo slobodno vrijeme.	1	2	3	4	5
13.	Kladionica promiče manje popularne sportove.	1	2	3	4	5
14.	Otvorio bih kladionicu.	1	2	3	4	5
15.	Kladionica je nužno zlo.	1	2	3	4	5
16.	Raditi u kladionici je posao snova.	1	2	3	4	5
17.	Zbog klađenja bih se zadužio i kod kamatara.	1	2	3	4	5
18.	U kladionici vidim rješenje svojih problema.	1	2	3	4	5
19.	Sportsko klađenje je zanimljiva tema za razgovor.	1	2	3	4	5
20.	Kladionica je razlog dužničkog ropstva.	1	2	3	4	5
21.	Slažem se s izrekom „s pet kuna do tajkuna“, klađenje je jedini način da pošten čovjek dođe do ozbiljnih novaca.	1	2	3	4	5
22.	Klađenje je obmanjivanje i odvlačenje pažnje s bitnih stvari u životu.	1	2	3	4	5
23.	Sportske kladionice pridonose otvaranju novih radnih mjesta i zapošljavanju mladih.	1	2	3	4	5
24.	Sportsko klađenje sve uzima, a ništa ne daje.	1	2	3	4	5
25.	Kladionice potkupljuju igrače i suce radi profita.	1	2	3	4	5

Tvrđnja		Potpuno netočno	Uglavnom netočno	Nisam siguran	Uglavnom točno	Potpuno točno
26.	Sportske kladionice su mjesto za laku i brzu zaradu.	1	2	3	4	5
27.	Nikad neću uplatiti listić niti otići u kladionicu.	1	2	3	4	5
28.	Volim slagati listiće za klađenje.	1	2	3	4	5
29.	Volim osjećaj iščekivanja konačnog rezultata utakmice ili meča.	1	2	3	4	5
30.	Dobitkom na kladionici pridobivam željenu pažnju prijatelja.	1	2	3	4	5
31.	Skrivam od obitelji koliko sam uložio/la na kladionici.	1	2	3	4	5
32.	Ne kladim se jer ne vjerujem u laku zaradu.	1	2	3	4	5
33.	Bolje kupiti ružu nego listić.	1	2	3	4	5
34.	Klađenje je jedan od uzroka nasilja u obitelji.	1	2	3	4	5
35.	Kladioničari su dobri taktičari.	1	2	3	4	5
36.	Sportske kladionice su dobre jer financiraju razvoj sporta.	1	2	3	4	5
37.	Ne bih ušao/la u kladionicu niti da mi garantira zaradu.	1	2	3	4	5
38.	Klađenje izaziva vrlo površan interes za sport.	1	2	3	4	5
39.	Ljudi koji se klade ne bi ni mrava zgazili.	1	2	3	4	5
40.	Oni koji pohađaju sportske kladionice bolje će razumjeti matematiku i statistiku.	1	2	3	4	5
41.	Dobitak na sportskoj kladionici bolji je od seksa.	1	2	3	4	5
42.	Ne bih se nikad vezao/la uz osobu koja se redovito kladi.	1	2	3	4	5
43.	Kladionice omogućavaju druženje s osobama istog interesa.	1	2	3	4	5
44.	Radije bih da mi partner/ica odlazi u sportsku kladionicu nego u birtiju.	1	2	3	4	5
45.	Osjećam uzbuđenje kada ulazim u kladionicu.	1	2	3	4	5
46.	Sportske kladionice su izvor sveg zla u sportu.	1	2	3	4	5

Spol (zaokružite)   **M**   **Ž**

Dob _____

Bračno stanje

- 1) Neoženjen / neudata
- 2) U braku / zajednici
- 3) Rastavljen(a) / udovac(ica)

Stručna sprema

- 1) Niža
- 2) Srednja
- 3) Viša ili visoka

Zaposlenje

- 1) Nezaposlen(a)
- 2) Zaposlen(a)
- 3) U mirovini

Broj djece _____